

Herning
Kommune

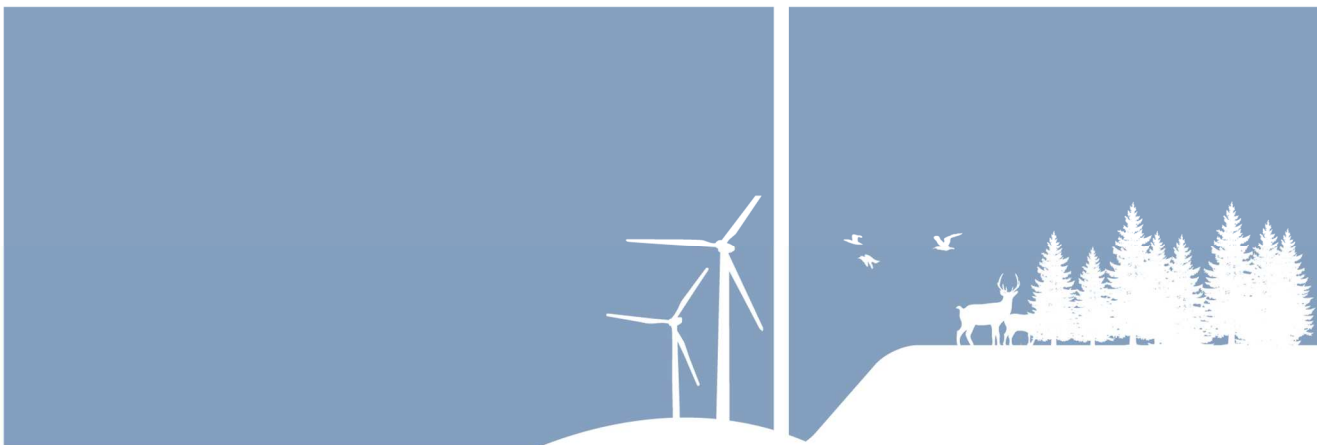
Miljø og Klima • Rådhuset • Torvet • 7400 Herning • Tlf. 96 28 28 28 • teknik@herning.dk • www.herning.dk

HERNING KOMMUNE

1. tillæg til § 12 miljøgodkendelse af svinebedriften ”Skjoldborg”

Sven Agergaard
Nr. Vejervej 10
7400 Herning

Afgørelsesdato: 9. oktober 2017
Sags nr.: 09.17.00-P19-68-17

Registreringsblad

Dato for 1. tillæg til miljøgodkendelse:	9. oktober 2017
Ansøgningskema nr.	97893, version 2
Fiktiv ansøgningskema nr.	97910, version 1
CVR-nr.	18443775
CHR nr.	96781
Ejendomsnummer	6570256889
Adresse	Nr. Vejenvvej 10 7400 Herning
Matr. nr. (ejrlav)	1x og 2a (Nr. Vejen, Rind)
Ansøgers navn og adresse	Sven Agergaard Nr. Vejenvvej 10 7400 Herning E-mail: agergaard@agropartnere.dk
Konsulent	Sagro Birk Centerpark 24 7400 Herning Konsulent: Helle Borum E-mail: hbo@sagro.dk
Tilsynsmyndighed	Herning Kommune
Miljøsagsbehandler	Peter Lindhard Birch
Kvalitetssikring	Louise Lindegaard Weinreich

Copyright

Kortmateriale er gengivet af Herning Kommune med tilladelse fra Kort- og Matrikelstyrelsen. Copyright Kort- og Matrikelstyrelsen 651-600/2000

Luffotos – Danmarks Digitale Ortofoto - er gengivet af Herning Kommune med tilladelse fra Cowi. DDO ©, Copyright COWI.

Indholdsfortegnelse

REGISTRERINGSBLAD	2
INDLEDNING	4
VILKÅR FOR HUSDYRPRODUKTION PÅ NR. VEJENVEJ 10	5
DRIFT OG INDRETNING	5
ÅRSPRODUKTION.....	5
AMMONIAKREDUCERENDE MILJØTEKNOLOGI	6
SKADEDYR.....	6
MILJØLEDELSE	6
EGENKONTROLVILKÅR.....	6
BESKRIVELSE AF GRUNDLAGET FOR DENNE SAG OG DE GÆLDENDE LOVE	7
KLAGEVEJLEDNING OG OFFENTLIGGØRELSE	7
INTERESSENTLISTE FOR HØRINGSPERIODE OG OFFENTLIGGØRELSE	9
HERNING KOMMUNES SAMLEDE VURDERING	11
KOMMENTARER VED HØRING TIL UDVIDELSEN	11
UDTALELSE FRA ANDRE MYNDIGHEDER	11
VURDERINGSGRUNDLAG	11
EJENDOMMENS BELIGGENHED IFT. OMGIVELSERNE	12
NABOFORHOLD.....	13
PÅVIRKNING AF JORD	14
PÅVIRKNING AF NATUR.....	16
PÅVIRKNING AF BILAG IV-ARTER, RØDLISTEARTER, ANSVARSARTER MV.....	20
PÅVIRKNING AF KULTURMILJØ	21
GENNEMGANG AF BAT FOR NR. VEJENVEJ 10	22
BAT – MANAGEMENT.....	22
BAT-MILJØLEDELSE	23
BAT – FODER	24
BAT – STALDINDRETNING	25
BAT – FORBRUG AF VAND OG ENERGI.....	25
BAT – OPBEVARING AF HUSDYRGØDNING	27
FRAVALGTE BAT-VIRKEMIDLER	27
SAMLET VURDERING AF BAT	28

Indledning

Sven Agergaard har søgt Herning Kommune om et tillæg nr. 1 til § 12 godkendelse jf. Lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug af husdyrbruget, Nr. Vejenvvej 10, 7400 Herning, vedrørende CHR nr. 96781 og CVR nr. 18443775.

Herning Kommune har den 12. august 2014 miljøgodkendt svineproduktionen "Skjoldborg", Nr. Vejenvvej 10, 7400 Herning. Godkendelsen blev meddelt efter Husdyrlovens § 12 og godkendte en samlet årlig produktion svarende til 1.120 stk. søer, 40.000 stk. smågrise (7,3-32 kg), 520 stk. polte (32-67 kg) og 520 stk. polte (67-107 kg), svarende til dagældende 474,91 DE.

I forbindelse med udvidelsen blev der ansøgt om en ny klimastald på ca. 3.500 m², en ny vaskeplads, en forlængelse af eksisterende foderlade og opførelsen af en ny stålpladesilo. Endvidere overdækkes en eksisterende gyllebeholder og der etableres gyllekøling i den nye klimastald samt der etableres en kølebrønd til afhentning af døde dyr.

Den 10. juni 2016 har Herning Kommune meddelt § 27 afgørelse om ikke-godkendelsespligtig etablering af 3 kornsiloer.

I dette 1. tillæg til § 12 miljøgodkendelsen ansøges om en udvidelse af dyreholdet til 1.150 stk. årssøer, 46.000 stk. smågrise (7-32 kg), og 600 stk. slagtesvin/polte (60-107 kg), svarende til 493,53 DE. Udvidelsen vil ske i eksisterende stalde. Der søges ydermere om opførelse af en gylletank på 3.000 m³ i det åbne land på matriklen 1q, Volsgård (Vardevej 58B), som ansøger ejer. Der sættes telt på tanken og der plantes slørende beplantning omkring den.

Vilkår i miljøgodkendelsen vedrørende gyllekøling ønskes ophævet med denne tillægsansøgning. Det samme gælder vilkår omkring fosfor samt vilkår omkring opbevaring af husdyrgødning, da BAT-niveauet i dette tillæg er overholdt uden disse virkemidler.

Ejendommen er beliggende i det åbne land ca. 1,5 km øst for Studsgård, som er nærmeste byzone. Nærmeste nabo uden landbrugspligt er Nr. Vejenvvej 8, der ligger ca. 280 meter mod nord. Nærmeste samlede bebyggelse i landzone ligger > 2 km mod sydøst. Arealerne omkring gården er udlagt til landbrugsdrift og gennemskåret af læhegn og spredt beplantning.

Tillægget er udarbejdet af Herning Kommune.

Meddelelse om tillæg

På grundlag af de i sagen foreliggende oplysninger meddeler Herning Kommune tillæg til gældende miljøgodkendelse til ejendommen beliggende på Nr. Vejenvvej 10, 7400 Herning, med de stillede vilkår. Det er Herning Kommunes vurdering, at tillægget, med de stillede vilkår for lokalisering, indretning og drift af husdyrbruget, ikke vil medføre en væsentlig påvirkning af miljøet.

Tillægget gælder kun for det ansøgte. Der må ikke ske udvidelse eller ændring i dyreholdet, herunder stalde, plansiloanlæg, gødningsopbevaringsanlæg, udbringningsarealer og lignende, før ændringen er anmeldt og godkendt af Herning Kommune.

Husdyrbruget skal til enhver tid leve op til gældende regler i love og bekendtgørelser – også selvom disse regler eventuelt måtte være skærpede i forhold til dette tillæg.

Der gøres endvidere opmærksom på, at et tillæg efter reglerne i Husdyrloven ikke fritager fra krav om tilladelse, godkendelse, dispensation m.v. efter anden lovgivning. Herunder kan det nævnes, at en eventuel byggetilladelse, ændring af bygningsanvendelse, nedrivningstilladelse, afledning af tagvand m.v. skal søges separat hos Herning Kommune.

Tillægget skal, jf. § 40 i Bekendtgørelse om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug regelmæssigt og mindst hvert 10. år, tages op til revurdering. Den første regelmæssige vurdering skal dog foretages senest, når der er forløbet otte år. Det er planlagt at foretage den første revurdering i 2025.

Hvis det meddelte tillæg ikke har været udnyttet, helt eller delvist, i tre på hinanden følgende år betragtes det som kontinuitetsbrud. Herved bortfalder den del af tillægget, der ikke har været udnyttet de seneste tre år, med mindre andet fremgår af tillægget. Fravigelser, der skyldes naturlige produktionsudsving, betragtes ikke som kontinuitetsbrud.

Vilkår for husdyrproduktion på Nr. Vejervej 10

I vilkårsdelen fremgår de betingelser, hvorunder husdyrbruget skal drives. Grundlaget for miljøgodkendelsen fremgår af ansøgningen og svinebruget skal drives i overensstemmelse hermed. Der gøres opmærksom på at eventuelle lovkrav fra andre love skal overholdes, selvom disse ikke er medtaget her.

Drift og indretning

- Vilkårene i dette tillæg til miljøgodkendelsen skal, hvis andet ikke er anført, være opfyldt når dyreholdet overskrider nudriften ((1.120 stk. søer, 40.000 stk. smågrise (7,3-32 kg), 520 stk. polte (32-67 kg) og 520 stk. polte (67-107 kg))
Den del af tillægget til miljøgodkendelsen, som ikke er udnyttet inden to år efter at tillægget til miljøgodkendelsen er meddelt bortfalder.
- Der skal til enhver tid være et eksemplar af tillægget til miljøgodkendelsen på husdyrbruget. Den ansvarlige for driften og de øvrige ansatte skal være bekendt med de stillede vilkår.
- Gyllebeholderen i det åbne land skal fjernes, når den ikke længere anvendes til opbevaring af gylle eller affald til jordbrugsformål.
- Der skal etableres skærmende beplantning rundt om gyllebeholderen beliggende i det åbne land. Beplantningen skal til stadighed vedligeholdes.
- Følgende vilkår i miljøgodkendelsen af 12. august 2014 ophæves: Vilkår 5, 6, 8, 10, 16, 21-27, 29 og 31.

Som følge af vilkår 1 bortfalder den del af tillægget til miljøgodkendelsen, der ikke er udnyttet inden 2 år fra denne afgørelses meddelelse. Med "udnyttet" menes, at den ansøgte udvidelse er igangsat.

Herning Kommune vurderer at gyllebeholderen i det åbne land skal fjernes når:

- Gyllebeholderen er afmeldt
- Gyllebeholderen ikke har gennemgået 10 årig beholderkontrol

Den ansvarlige for overholdelse af vilkårene er ejeren af ejendommen, Nr. Vejervej 10, 7400 Herning.

Årsproduktion

- Tilladt årsproduktion:
1.150 årssøer
46.000 smågrise (7,0-32 kg)
600 polte (60-107 kg)

Husdyrholdet skal være sammensat og staldindretning m.v. skal være i overensstemmelse med oversigten nedenfor:

Staldafsnit:	Staldsystem:	Antal	Vægt	DE	Antal stipladser
Farestald	Årsso, farestald, kassestier, fuldspaltegulv	1.150		78,01	288
Drægtighedsstald	Årsso, løbe- og drægtighedsstald, Løsgående, delvis spaltegulv	666		105,41	499
Poltestald	Slagtesvin, delvis spaltegulv, 25-49% fast gulv	600	60-107	10,57	95
Løbe-/kontrolstald	Årsso, løbe- og drægtighedsstald, Individuel opstaldning, delvis spaltegulv	484		76,61	363
Ny smågrisestald	Smågrise fra 7,2 kg, Toklimastald, delvis spaltegulv	46.000	7,0-32	222,93	7.130
I alt				493,53	

Nedgang i slagtevægten må ikke konverteres til flere dyr. Ved små ændringer i produktionen skal der indsendes dokumentation for, at der ikke sker en stigning i lugt, ammoniak kg P/DE ab lager og DE.

Antallet af dyr angiver den tilladelige produktionsstørrelse. De angivne dyreenheder er opgivet i henhold til den ved godkendelsestidspunktet gældende Husdyrgødningsbekendtgørelse¹.

Ammoniakreducerende miljøteknologi

7. Fast overdækning af gyllebeholder

- a. Gyllebeholderen på 3.000 m³ i det åbne land (matrikelnr.: 1q, Volsgård), skal forsynes med fast overdækning i form af teltoverdækning med indvendigt skørt.
- b. Åbning af teltdugen må kun ske i forbindelse med omrøring, tømning og udbringning af gylle.
- c. Skader på teltoverdækningen skal repareres inden for en uge efter skadens opståen.
- d. Såfremt en skade ikke kan repareres inden for en uge, skal der indgås aftale om reparation inden to hverdage efter skadens opståen. Herning Kommune skal straks underrettes herom.

Skadedyr

8. På husdyrbruget skal der foretages effektiv fluebekæmpelse i overensstemmelse med de fastsatte retningslinjer fra Aarhus Universitet, Institut for Agroøkologi.

Herning Kommune gør opmærksom på, at opbevaring af foder skal ske på en sådan måde, at det sikrer mod skadedyr (rotter mv.). I forbindelse med dyreholdet kan der forekomme gener fra skadedyr, som straks skal afhjælpes. Endvidere skal gener fra fluer bekæmpes effektivt. Endvidere skal gener fra fluer bekæmpes effektivt, hvorfor der stilles der vilkår til dette.

Miljøledelse

9. Der skal indføres miljøledelse på ejendommen efter miljøstyrelsens vejledning "Miljøledelse for Husdyrbrug". Miljøledelse skal være implementeret på husdyrbruget senest den 15. februar 2021

Egenkontrolvilkår

10. Egenkontrol fast overdækning

- a. Der skal føres en logbog for gyllebeholdere med fast overdækning, hvori eventuelle skader på teltoverdækningen noteres med angivelse af dato for skaden samt dato for reparation. Logbogen skal opbevares på husdyrbruget i perioden mellem to samlede miljøtilsyn og forevises på tilsynsmyndighedens forlangende.
- b. Rapporter skal opbevares på husdyrbruget i mindst fem år og forevises på tilsynsmyndighedens forlangende.

11. Forbrug af vand og energi

- c. Der skal på ejendommen foretages et energieftersyn af et energiselskab eller -konsulent, hvor de energiforbrugende processer i ejendommen gennemgås. Der skal udarbejdes en rapport som indeholder resultater og evt. konkrete energispareforslag. Rapporten skal senest den 3. november 2017 indsendes som kopi til tilsynsmyndigheden.

¹ Bekendtgørelse om erhvervsmæssigt dyrehold, husdyrgødning, ensilage m.v. Nr. 865 af 23/06/2017 med efterfølgende ændringer

Beskrivelse af grundlaget for denne sag og de gældende love

Sagens grundlag

Følgende oplysninger er indgået i behandling af sagen:

- Gældende § 12 miljøgodkendelse af 12. august 2014
- Supplerende oplysninger frem til 9. oktober 2017

De gældende love

Ansøgningen er behandlet i henhold til kravene i Husdyrloven² med tilhørende Bekendtgørelse om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug³, Husdyrgødningsbekendtgørelsen⁴ samt Miljøstyrelsens vejledning om miljøgodkendelse af husdyrbrug version 2.0.

Tillægget til miljøgodkendelsen meddeles efter Husdyrlovens § 12 stk. 3, da ejendommen har en miljøgodkendelse efter § 12 i Husdyrloven meddelt 12. august 2014.

Tillægget til miljøgodkendelsen har været i høring fra den 27-06-2017 til 03-08-2017.

IE-husdyrbrug

I forbindelse med implementering EU-direktivet om industrielle emissioner, er der sket ændringer i husdyrbekendtgørelsen. Disse ændringer kan påvirke visse typer husdyrbrug, de såkaldte IE-husdyrbrug. IE-husdyrbrug er defineret som husdyrbrug, der har aktiviteter omfattet af § 12, stk. 1, nr. 1-3, i lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug.

Da dette tillæg omhandler et svinebrug, som går ind under § 12 stk. 1, nr. 1-3 i husdyrloven, er svinebedriften omfattet af IE-Direktivet. Derfor skal Herning Kommune mindst en gang årligt vurdere, hvorvidt husdyrbrugets emissionsniveauer ligger under eller er lig med de emissionsniveauer, der er forbundet med den bedste tilgængelige teknik i BAT-konklusionerne.

Der er ligeledes krav om at driftsherren skal informere kommunen om manglende overholdelse af vilkår samt at driftsherren ved ophør som IE-husdyrbrug skal give kommunen besked om og komme med en redegørelse i forhold til Jordforureningsloven § 38k⁵.

Klagevejledning og offentliggørelse

Herning Kommune har givet tillæg til udvidelse af husdyrbruget på Nr. Vejenvvej 10, 7400 Herning. Tillægget er givet i medfør af § 12 i Lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug.

Det er muligt at klage over afgørelsen til Miljø- og Fødevareklagenævnet. Tillægget bliver offentliggjort på Herning Kommunes hjemmeside www.herning.dk under "Planer og offentliggørelser" og "Landbrug" fra den 11. oktober 2017. Der kan klages i 4 uger. Klageberettigede er ansøger og enhver, der har en individuel, væsentlig interesse i sagen samt visse organisationer, alle som er angivet i husdyrlovens §84-87.

Hvis du ønsker at klage over denne afgørelse, kan du klage til Miljø- og Fødevareklagenævnet. Du klager via Klageportalen, som du finder et link til på forsiden af www.nmkn.dk. Klageportalen ligger på www.borger.dk og www.virk.dk. Du logger på www.borger.dk eller www.virk.dk, ligesom du plejer, typisk med NEM-ID. Klagen sendes gennem Klageportalen til den myndighed, der har truffet afgørelsen. En klage er indgivet, når den er tilgængelig for Herning Kommune i Klageportalen.

Klagen skal være tilgængelig for Herning Kommune i Klageportalen. For at klagen er tilgængelig skal klager har godkendt og betalt gebyr/bestilt en faktura i Klageportalen. Det skal senest ske den 8. november 2017.

² Lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug, Lovbek. nr. 256 af 21/03 2017 med efterfølgende rettelselser

³ Bekendtgørelse om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug nr. 916 af 23/06 2017 med efterfølgende rettelselser

⁴ Bekendtgørelse om erhvervsmæssigt dyrehold, husdyrgødning, ensilage m.v. 865 af 23/06 2017 med efterfølgende rettelselser

⁵ Lov om forurennet jord (jordforureningsloven) nr. 370 af 2. juni 1999 med efterfølgende ændringer

Miljø- og Fødevareklagenævnet skal som udgangspunkt afvise en klage, der kommer uden om Klageportalen, hvis der ikke er særlige grunde til det. Hvis du ønsker at blive fritaget for at bruge Klageportalen, skal du sende en begrundet anmodning til Herring Kommune, der har truffet afgørelse i sagen. Herring Kommune videregiver herefter anmodningen til Miljø- og Fødevareklagenævnet, som træffer afgørelse om, hvorvidt din anmodning kan imødekommes.

Hvis afgørelsen påklages, bliver det meddelt ansøger.

En eventuel klage har opsættende virkning, medmindre Miljø- og Fødevareklagenævnet bestemmer andet. Derfor kan tillægget ikke udnyttes før klagefristen er udløbet i henhold til Husdyrlovens § 81, stk. 1. Det er fordi tillægget indeholder vilkår efter § 27, stk. 1, nr. 2, og stk. 2 (vilkår vedrørende landskabelige værdier og/eller vilkår vedrørende etablering af gyllebeholder udenfor bygningsfeltet), hvilket er i henhold til Husdyrlovens § 81, stk. 3.

Denne afgørelse kan også indbringes for domstolene, jf. Husdyrlovens § 90. Det skal ske indenfor seks måneder efter offentliggørelsen.

Med venlig hilsen

Peter Lindhard Birch
Miljømedarbejder, Herring Kommune
Miljø og Klima, Landbrugsteam

Interessentliste for høringsperiode og offentliggørelse

Nedenstående er orienteret om udkast til 1. tillæg til § 12 miljøgodkendelsen:

- Ansøger Sven Agergaard, Nr. Vejenvej 10, 7400 Herning, E-post: agergaard@agropartnere.dk
- Konsulent Helle Borum, Sagro, Birk Centerpark 24, 7400 Herning, E-post: hbo@sagro.dk

- **Naboer og andre, som får udkastet til miljøgodkendelsen i høring Konsekvensområde = 998 meter.**
  - Mette og Preben B. Andersen, Rind Kirkevej 34, 7400 Herning
  - Mette Ravnholt Pedersen og Dennis M. Riis, Lind Hovedgade 13, st., 7400 Herning
  - Bjarne M. Jørgensen, Nr. Vejenvej 7, 7400 Herning
  - Diane og Paul Terence Davis, Nr. Vejenvej 8, 7400 Herning
  - Birthe Kobberø Christensen og Johnny Ernø Nagy, Nr. Vejenvej 2, 7400 Herning
  - Jette og Allan I. Nielsen, Nr. Vejenvej 3, 7400 Herning
  - Tina og Lasse Skovsager, Nr. Vejenvej 6, 7400 Herning
  - Maj F. Jepsen og Danny Jakobsen, Nr. Vejenvej 4, 7400 Herning
  - Vivi Haugaard Christensen, Gadegårdsvej 6, 7400 Herning
  - Majbritt og Leif Pedersen, Nr. Vejenvej 1, 7400 Herning
  - Malene Rikken og Martin Olesen, Vardevej 23, 7400 Herning
  - Katrine og Carsten G. Steffensen, Vesterlindvej 37, 7400 Herning
  - Karen og Bent J. Bech, Vesterlindvej 39, 7400 Herning
  - Bi Sofie Magnus og Jens H. Wagner, Nr. Vejenvej 15, 7400 Herning
  - Berit og Kristian H. Korneliussen, Hvæslundvej 37, 7400 Herning
  - Inger og Jørgen Krogstrup, Vardevej 40, 7400 Herning
  - Christina og Henrik Bærentsen, Vardevej 34, 7400 Herning
  - Vibeke K. Mouritsen, Vardevej 36A, 7400 Herning
  - Louise og Anders F. Pedersen, Vardevej 26, 7400 Herning
  - Charlotte og Ove Søndergaard, Svendlundvej 3, 7400 Herning
  - Anette Vivi og Karsten Birch, Hans Egedes Vej 3, 7400 Herning
  - Euro-Steel Danmark, Lundagervej 31, 8722 Hedensted

Nedenstående er orienteret om meddelelse af miljøgodkendelsen:

Klageberettigede i henhold til Husdyrlovens § 84:

- Ansøger Sven Agergaard, Nr. Vejenvej 10, 7400 Herning, E-post: agergaard@agropartnere.dk

- Sundhedsstyrelsen, Embedslægeinstitutionen Nord, Lyseng Allé 1, 8270 Højbjerg. E-mail: senord@sst.dk

Klageberettigede i henhold til Husdyrlovens § 85:

- Danmarks fiskeriforening, Nordensvej 3, Taulov, 7000 Fredericia. E-mail: mail@dkfisk.dk
- Ferskvandsfiskeriforeningen, Vormstrupvej 2, 7540 Haderup. E-mail: nb@ferskvandsfiskeriforeningen.dk
- Forbrugerrådet, Fiolstræde 17, 3, Postboks 2188, 1017 København K. E-mail: fbr@fbr.dk
- Arbejderbevægelsens Erhvervsråd, Reventlowsgade 14, 1, 1651 København V. E-mail: ae@ae.dk

Klageberettigede i henhold til Husdyrlovens § 86 – lokale foreninger:

- Danmarks Naturfredningsforening, Lokalafdeling Herning, E-mail: herning@dn.dk
- Dansk Ornitologisk Forening, Lokalafdeling Herning. E-mail: herning@dof.dk
- Foreningen af bredejere ved Gødstrup Sø. E-mail: bestyrelsen@goedstrupsoe.dk

Klageberettigede i henhold til Husdyrlovens § 87 – landsdækkende foreninger:

- Dansk Ornitologisk Forening, Vesterbrogade 140, 1620 København V. E-mail: natur@dof.dk
- Friluftsrådet, Scandiegade 12, 2450 København SV, Att.: Karsten Johansen. E-mail: lundthing@mail.dk
- Danmarks Naturfredningsforening, Masnedøgade 20, 2100 København Ø. E-mail: dn@dn.dk
- Det Økologiske Råd, Blegdamsvej 4 B, 2200 København N. E-mail: husdyr@ecocouncil.dk
- Danmarks Sportsfiskerforbund, Skyttevej 4, 7182 Bredsten. E-mail: lbt@sportsfiskerforbundet.dk og post@sportsfiskerforbundet.dk

Andre:

- Konsulent Helle Borum, Sagro, Birk Centerpark 24, 7400 Herning, E-post: hbo@sagro.dk
- Herning Museum, Museumsgade 32, 7400 Herning. E-mail: museummidtjylland@museummidtjylland.dk

Herning Kommunes samlede vurdering

På baggrund af ansøgningsmaterialet, supplerende oplysninger fra ansøger, samt Herning Kommunes registreringer af områdets grundvands-, vandløbs- og naturforhold har kommunen vurderet, at husdyrbruget, med de stillede vilkår for lokalisering, indretning og den daglige drift, ikke vil medføre en væsentlig virkning på miljøet.

Det er derfor Herning Kommunes opfattelse at:

- udvidelsen kan ske under hensyntagen til de landskabelige værdier,
- driften kan ske uden væsentlige gener for naboer (lugt-, støj-, støv-, flue- og lysgener, affaldsproduktion m.v.)
- husdyrbruget drives under anvendelse af den bedste tilgængelige teknik (BAT)
- der er sikret en tilfredsstillende beskyttelse af jord, grundvand, overfladevand og natur med dens bestande af vilde planter og dyr og deres levesteder, herunder områder, der er beskyttet mod tilstandsændringer, fredet, udpeget som internationalt naturbeskyttelsesområde eller udpeget som særlig sårbart over for næringsstofpåvirkning.

På grundlag af de i sagen foreliggende oplysninger overholder udvidelsen afskæringskriterierne. Derfor meddeler Herning Kommune tillæg nr. 1 til husdyrbruget på en række vilkår. I det følgende uddybes den samlede vurdering af det ansøgte.

Kommentarer ved høring til udvidelsen

Udkast til 1. tillæg til miljøgodkendelsen har været i høring fra den 27-06-2017 til den 03-08-2017. Der er ikke indkommet bemærkninger i høringsfasen.

Udtalelse fra andre myndigheder

Ejendommen, og gyllebeholderen i det åbne land er udelukkende beliggende i Herning kommune og udenfor områder, hvor kommunen vurderer det relevant at inddrage andre myndigheder. Det har derfor ikke været relevant at indhente udtalelse fra nabokommuner eller andre myndigheder.

Vurderingsgrundlag

Tillægget til miljøgodkendelsen og vurderingerne bygger på:

- Oplysninger fra ansøger og miljøkonsulent
- Herning Kommunes oplysninger om områdets natur- og miljøforhold
- Områdets sårbarhed over for påvirkninger fra husdyrbruget
- Målsætninger og retningslinjer fra Herning Kommuneplan 2013 – 2024/Naturplaner
- Vandområdeplaner 2015-2021

Ejendommens beliggenhed ift. omgivelserne

Anlæggets beliggenhed

Jf. § 20 i Lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug, skal kommunen sikre sig, at risikoen for forurening, eller væsentlige gener for omgivelserne, begrænses, hvis et anlæg ligger mindre end 300 meter fra:

- en beboelsesbygning på en ejendom uden landbrugspligt, der ligger i en samlet bebyggelse i landzone, og som har en anden ejer end driftsherren
- et eksisterende eller ifølge kommuneplanens rammedel fremtidigt byzone- eller sommerhusområde
- et område i landzone, der i lokalplan er udlagt til boligformål, blandet bolig og erhverv eller til offentlige formål med henblik på beboelse, institutioner, rekreative formål og lign.

Jf. § 4 i Bekendtgørelse om erhvervsmæssigt dyrehold, husdyrgødning, ensilage m.v. er det ikke tilladt at etablere anlæg, ændre eller udvide eksisterende dyrehold i en afstand mindre end 50 meter fra en nabobeboelse.

For ejendommens eksisterende bygninger se miljøgodkendelsen af 12. august 2014.

Der søges i dette tillæg om opførelse af en ny gylletank på 3.000 m³ i det åbne land på adressen Vardevej 58B, 7400 Herning som ansøger også ejer. (Matrikelnr.:1q, Volsgård) Der sættes telt på tanken og der plantes slørende beplantning omkring den. Grunden til den ønskede placering er et ønske om at minimere trafikken på Vardevej med traktor og gyllevogn. Gyllen bliver i dag transporteret løbende over året med Biogas lastbiler a 34-38 tons fra Ørneborgvej via Vardevej til ejers gylletanke på Voldsgårdvej 32. Om foråret bliver gyllen transporteret tilbage med 20 eller 25 tons gyllevogn til Vardevej og kørt de ca. 2 km ned til Vardevej 58, 58B og 60. Dette drejer sig om 80-100 vogntræk hvert forår. Ved at etablere en tank på Vardevej 58B undgås denne transport med traktor på den yderst trafikerede Vardevej. For placering af staldbygninger, gyllebeholdere m.m. se bilag 1 og 2.

Ind- og udkørsel til og fra gyllebeholderen vil ske til den eksisterende vej umiddelbart vest for gyllebeholderen.

Tabel 1, Afstandsforhold fra nybyggeri (gyllebeholder i det åbne land)

Anlægstype	Afstandskrav	Målt afstand fra nybyggeri
1) Enkelt vandindvindingsanlæg	25 meter	> 25 meter
2) Fælles vandindvindingsanlæg	50 meter	>50 meter
3) Vandløb (herunder dræn) og søer Beskyttede vandløb og åbne beskyttede søer over 100 m ²	15 meter 100 meter	Ca. 175 meter
4) Offentlig vej, privat fællesvej	15 meter	Ca. 28 meter
5) Levnedsmiddelvirksomhed	25 meter	>25 meter
6) Beboelse samme ejendom	15 meter	Ingen beboelse
7) Naboskel	30 meter	30 meter
8) Nærmeste nabo	50 meter	Ca. 320 meter

Herning Kommune vurderer endvidere, at udvidelsen er erhvervsmæssig nødvendig jf. ansøgers beskrivelse af alternativer. Der kræves således ikke tilladelse efter § 22 i husdyrloven. Herning Kommune vurderer, at afstandskrav jf. husdyrlovens § 6 og § 8 er overholdt.

Landskabsvurdering /varetagelse af de landskabelige værdier

For selve ejendommen er landsskabsvurdering/varetagelse af de landskabelige værdier foretaget og beskrevet i miljøgodkendelsen af 12. august 2014.

Den ny gylletank på 3.000 m³ ønskes etableret i det åbne land på adressen Vardevej 58B, 7400 Herning som ansøger også ejer. (Matrikelnr.: 1q, Volsgård). Matriklen er ubebygget. Der er tale om et åbent landskab, præget af landbrugsdrift, spredt landbrugsbebyggelse og gennemskåret af læhegn. Umiddelbart mod syd ligger Harreskov Plantage.

Det planlagte byggeri af gyllebeholderen ligger udenfor udpegede landskabsområder, bygge- og beskyttelseslinjer samt fredede områder. Gyllebeholderen vil blive opført med teltoverdækning, og der plantes slørende beplantning omkring gyllebeholderen.

Herning Kommune vurderer, at placeringen af gyllebeholderen i det åbne land ikke vil forringe de landskabelige, naturmæssige eller kulturhistoriske værdier, der ligger til grund for området status.

Naboforhold

Lugt

Lugtgener fra anlæg

I Bekendtgørelse om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug er der fastsat en række lugtgenekriterier i forhold til de tre områdetyper: byzone, samlet bebyggelse og enkeltbolig på henholdsvis 5, 7 og 15 OU_E¹⁵ pr. m³ luft. Lugtgenekriterierne kan betragtes som den maksimale, miljømæssigt acceptable lugtgenebelastning fra en given kilde ved den pågældende områdetype.

Ved lugtgeneafstand forstås den beregnede mindste afstand fra staldanlægget til det pågældende område, hvor de i lovgivningen fastsatte lugtgenekriterier, med hensyn til de tre forskellige områdetyper, netop er opfyldt. Lugtgenekriterierne er overholdt, hvis de fastsatte lugtgenegrænser på henholdsvis 5, 7 og 15 OU_E¹⁵ pr. m³ luft ikke overskrides i mere end 1 % af tiden – svarende til ca. 7 timer i alt om måneden.

Lugtgeneafstandene forøges efter nærmere regler, hvis der inden for 300 meter fra den del af byzone og den pågældende beboelse i samlet bebyggelse, der ligger nærmest det pågældende staldanlæg, er andre husdyrbrug med mere end 75 DE. Tilsvarende forøges lugtgeneafstanden, hvis der er andre sådanne husdyrbrug inden for 100 meter fra enkeltbolig uden landbrugspligt. Dette sker for at indregne effekten (den kumulative effekt) af den mulige lugtpåvirkning som andre husdyrbrug i området måtte give anledning til.

Lugtgeneafstandene formindskes efter nærmere regler, hvis staldanlægget ligger nord for den pågældende områdetype. Dette begrundes med, at den hyppigste vindretning i Danmark er vestlig og sydvestlig, og at nordenvind typisk forekommer i vinterhalvåret, hvor de relativt lave temperaturer, som regel medvirker til at dæmpe lugt afgivelsen.

Tabel 2, lugtgenegrænse for nabo, lokalplan, byzone, samlet bebyggelse:

Samlet resultat af lugtberegning

Bebyggelse	Kumulation	Model	Ukorrigeret geneafstand (ansøgt)	Ukorrigeret geneafstand (nudrift)	Korrigeret geneafstand (ansøgt)	Korrigeret geneafstand (nudrift)	Vægtet gennemsnits afstand	Bortscreenet	Genekriterie overholdt
+ Nr. Vejenvej 8	0	NY	39,36	37,63	39,36	37,63	310,01	Nej	Ja
+ Skærbækvej 17	0	NY	626,22	576,92	626,22	576,92	2.858,12	Ja	Ja
+ Studsgård By, Studsgård	0	NY	835,04	775,69	835,04	775,69	1.465,00	Ja	Ja

0.00* = Geneafstand kunne ikke beregnes da samlet antal dyr falder under spredningskurven. Bemærk for mink udregnes geneafstand kun med NY, hvorved FMK vil give 0.00 hvis der kun er mink i stalden.

Oplysningerne om den kumulative effekt skal bruges i lugtberegningen. Er der andre husdyrbrug, som medfører lugtgener i det samme punkt i byzonen, skærpes kravene til geneafstanden i forbindelse med ansøgningen. Da der ikke er andre ejendomme med over 75 DE indenfor 100 meter af naboejendommen eller indenfor 300 meter ift. samlet bebyggelse og byzone, er der ikke nogen kumulativ effekt.

Konsekvensområdet for ejendommens lugtafgivelse er beregnet ud fra FMK modellen. For det ansøgte projekt er konsekvensområdet beregnet til 998 meter. Konsekvensområdet vil sige det område, hvor lugten fra ejendommen kan konstateres – uden at den af den grund vurderes at være til gene for omkringboende.

Lugten fra de eksisterende gyllebeholdere indgår ikke i lugtberegningerne i husdyrgodkendelse.dk, da gyllebeholdere i stedet for er omfattet af de generelle afstandsregler. Det kan dog ikke undgås, at der forekommer lugt fra gyllebeholderne. Dette vil være særlig markant i forbindelse med at gyllebeholderne fyldes, eller når der omrøres i forbindelse med udbringning. Da den lille gyllebeholder ligger nærmere end 300 meter fra nærmeste nabo og ikke er overdækket, er der i miljøgodkendelsen stillet vilkår om at fyldning af gyllebeholderen skal ske indenfor almindelig arbejdstid. Sæsonarbejde udenfor disse tider kan dog forekomme i koncentrerede perioder, men skal søges begrænset.

Den nye gyllebeholder placeres i det åbne land, mere end 300 meter fra nærmeste nabo og forsynes med fast overdækning i form af teltlug. Der er ikke lavet lugtberegninger, da gyllebeholdere er omfattet af de generelle afstandsregler. Overdækningen reducerer ammoniakemissionen, men forventes også at nedsætte lugtemissionen fra beholderen. Det kan dog ikke undgås, at der forekommer lugt fra beholderen. Dette vil være særlig markant i forbindelse med at beholderen fyldes, eller når der omrøres i forbindelse med udbringning.

Herning Kommune vurderer, at ejendommens lokalisingsforhold er tilfredsstillende. Alle typer beboelse ligger udenfor geneafstanden, så udvidelsen af husdyrbruget vil ikke medføre væsentligt øgede lugtgener. Det må dog forventes, at beboelser indenfor konsekvensområdet på vil opleve øget lugt, idet lugtgeneafstanden øges ved det ansøgte projekt, men lugtgenerne er beregnet til at ligge under de fastlagte beskyttelsesniveauer for lugt.

Støj, støv, skadedyr, lys, døde dyr, olie og kemikalier og transport

Ingen ændringer i forhold til miljøgodkendelsen fra 2014. Transporterne øges ikke med det ændrede dyrehold. Der køres blot med flere dyr på bilerne.

Påvirkning af jord

Håndtering og opbevaring af gylle

Flytning af gylle fra gyllebeholder til gyllevogn

På svinebruget pumpes gyllen op af gyllebeholderne via gyllevogn med påmonteret pumpe og returløb. Overpumpning foregår kun under overvågning.

Udbringning af gylle

Det er ikke tilladt at udbringe husdyrgødning på vandmættede, oversvømmede, frosne eller snedækkede udbringningsarealer, da der er fare for afstrømning til vandløb, søer eller lignende jævnfør Husdyrgødningsbekendtgørelsen.

Gyllebeholder

Ansøger oplyser, at der gyllebeholderne er tale om:

- stabile gyllebeholdere, der kan modstå mekaniske, termiske og kemiske påvirkninger
- at gyllebeholderne tømmes hvert år og inspiceres visuelt
- at gyllebeholderernes bunde og vægge er tætte og beskyttede mod tæring

- at der ikke er monteret spjæld på gyllebeholderne
- at alt overpumpes via neddykket rør
- at gyllen kun omrøres umiddelbart før tømning
- at gyllebeholderen på 900 m³ er overdækket med naturligt flydelag, som sikres ved at tilsætte halm efter hver tømning
- at gyllebeholderne kontrolleres ved 10-års beholderkontrollen
- at der føres logbog over flydelag på gyllebeholderen uden teltoverdækning
- at der føres logbog over teltdugens beskaffenhed på gyllebeholderne med teltoverdækning

Opbevaringskapaciteten

Den årlige produktion af gylle i ansøgt drift er på cirka 13.585 m³. jf. konsulenterklæring, se bilag 3. Denne beregning er inklusiv drikkevandsspild, regnvand og rengøringsvand, som ledes til gyllebeholder. Opbevaringskapaciteten af gylle mm. på ejendommen er efter udvidelsen på 15,4 måneder. Hermed er Husdyrbekendtgørelsens krav om minimum 9 måneders opbevaringskapacitet opfyldt.

Tabel 3, oversigt over opbevaringskapacitet

Beholder	Opført	Sidst kontrolleret	Størrelse m ³	Lagerandel %
Gyllebeholder 1	1989	29-10-2009	900	5
Gyllebeholder 2	2002	29-08-2012	2.500	14
Ny tank (Vardevej 58B)	-	-	3.000	17
Stald	-	-	1.800	10
Bassumgårdvej 13	1991	14-05-2012	1.300	8
Voldsgårdvej 32	1987	29-08-2012	700	
3 gyllebeholdere	1991	29-08-2012	800	16
	1994	13-05-2006	1.200	
Guldbjergvej 7	1995	26-05-2005	3.000	17
Biogas (lejet)	-	-	2.200	13
I alt			17.400	100

I ansøgningsskemaet er der indtastet 100% opbevaring på Nr. Vejenvej 10, 7400 Herning. Dette er worst case i forhold til omgivende natur og ved denne indtastning stilles der ikke vilkår til opbevaring af gylle andet steds.

Tabel 4, Oversigt over samlet mængde husdyrgødning i ansøgt drift

Gødningstype	Kg N	Kg P	DE – svin og andre dyr
Svinegylle	46.578,47	12.253,22	493,53
I alt	46.578,47	12.253,22	493,53

Herning Kommune vurderer, at gyllevogn med påmonteret pumpe og returløb vil medføre tilstrækkelig sikkerhed for, at der ikke sker spild af husdyrgødning. For at forhindre spild og forurening af jord og grundvand stilles der vilkår om, at al håndtering af gylle skal foregå under opsyn. Samtidig skal håndteringen af gyllen foregå på en sådan måde, at eventuelle gener begrænses. Herning Kommune vurderer, at placeringen af den nye gyllebeholder i det åbne land overholder gældende afstandskrav.

Zink

Husdyrgødning afsættes til et biogasanlæg

Alt husdyrgødning afsættes til biogas. Derved bliver husdyrgødningen fra smågrisene blandet med andet husdyrgødning, og smågrisehusdyrgødningen bliver ikke udspreedt på de samme arealer år efter år.

Herning Kommune vurderer derfor, at det ikke er relevant, at stille vilkår til medicinsk zink.

Påvirkning af natur

Samlet deposition siden 2009

For at vurdere om den samlede merdeposition, fra nudriften 1. januar 2009 til og med den ansøgte udvidelse i dette tillæg, har en negativ virkning på nærtliggende naturområder, er der lavet beregninger på to områder, som Herning kommune har foruddefineret. Der er i beregningerne taget udgangspunkt i ansøgningsskema nr. 97910 af 25. april 2017, hvor nudriften er ændret til produktionen pr. 1. januar 2009 og den ansøgte produktion, som den ser ud i dette 1. tillæg til § 12 miljøgodkendelsen, er ansøgt drift.

Nærmeste naturområde er en § 3 hede (kategori 3- natur) beliggende ca. 340 meter nord for anlægget. Der er i fiktiv ansøgning nr. 97910 beregnet en merdeposition på 0,6 kg N/ år og en totaldeposition på 1,9 kg N/år på heden.

Nærmeste § 7 natur (kategori 2- natur) er et overdrev beliggende ca. 1.300 meter sydøst for anlægget. Der er i fiktiv ansøgning nr. 97910 beregnet en merdeposition på 0,1 kg N/ år og en totaldeposition på 0,1 kg N/år på overdrevet.

Herning Kommune vurderer, at da der ikke sker en merbelastning, som overskrider det generelle beskyttelsesniveau på 1,0 kg N/ha/år på heden, og som ikke overskrider det generelle beskyttelsesniveau på en max. totaldeposition på 1,0 kg N/ha/år på overdrevet, så har udvidelsen af dyreholdet ingen væsentlig betydning for den omgivende natur.

Det generelle ammoniakreduktionskrav

I miljøgodkendelsesordningen er der taget det nødvendige hensyn til naturområder, i kraft af blandt andet den generelle reduktion af ammoniak emissionen (30 % reduktion på udvidelsen i forhold til referencestaldsystem). Da udvidelsen er ansøgt efter 10. april 2011, skal projektet overholde et krav om 30 % reduktion af den del af ammoniakfordampning fra stald og lager, der stammer fra den del af dyreholdet, der udvides.

Overholdelse af reduktionskrav

Projektet medfører en stigning i kvælstofemissionen på 463,3 kg N/år i forhold til nudrift. Den samlede emission fra anlægget efter udvidelsen bliver på 5.733,05 kg N/år. Herved er det generelle krav om reduktion af ammoniaktab fra stald og lager for den del af dyreholdet, der udvides, opfyldt. Endvidere reduceres der med 314,84 kg N/år ud over det, der er nødvendigt for at opfylde kravet.

Herning Kommune vurderer, at med den valgte staldtype for det eksisterende anlæg, overholder staldanlægget det generelle krav om reduktion af ammoniaktab fra stald og lager.

Beskyttede naturtyper i forhold til kvælstof

Natura 2000-områder

Naturområder som, set i et europæisk perspektiv, er særligt værdifulde. Disse områder kaldes Natura 2000-områder og er en fælles betegnelse for Habitat-, Ramsar⁶- og Fuglebeskyttelsesområderne. Natura 2000-områderne er udpeget for at beskytte levesteder og rasteområder for fugle og for at beskytte naturtyper og plante- og dyrearter, der er truede, sårbare eller sjældne i EU.

Definition af kategori 1, 2 og 3 natur

Kategori-1 natur:

- Ammoniakfølsomme naturtyper, indenfor Natura 2000
- Heder, større end 10 ha samt
- Overdrev, større end 2,5 ha

Kategori-2 natur:

- Ammoniakfølsomme naturtyper, udenfor for de internationale naturbeskyttelsesområder
- Højmoser og Lobeliesøer, uanset størrelse
- Heder, større end 10 ha
- Overdrev, større end 2,5 ha

Kategori-3 natur:

Kategori 3-natur er ammoniakfølsomme naturområder, som ikke er kategori 1- eller kategori 2-natur: hede, mose og / eller overdrev (omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3), samt ammoniakfølsom skov.

Beskyttelsesniveauet for ammoniak for kategori 1, 2 og 3 natur

Beskyttelsesniveauet for ammoniak omfatter maksimal totaldeposition eller merdeposition af ammoniak på de ammoniakfølsomme naturområder⁷.

Beskyttelsesniveauet for kategori 1- og kategori 2-natur omfatter en 10 meter forbudszone samt krav til den maksimale tilladte totaldeposition. Beskyttelsesniveauet for kategori 3-natur kan, efter en konkret vurdering, være et krav om en maksimal merdeposition.

Kategori 1 natur

Nærmeste Natura 2000 område N68+69 er Skjern Å, som også er EF-habitatområde H61.

Skjern Å ligger cirka 10 km sydøst for husdyrbruget. Skjern Å er A-målsat i Herning Kommuneplan 2013-2024. For A-målsatte områder er målet, at de bevares med deres sjældne plante- og dyreliv intakt, og der gøres en særlig indsats for at videreudvikle naturværdierne. Endvidere er Skjern Å udpeget som EF-habitatområde på baggrund af:

Nr.	naturtyper	Nr.	naturtyper
1831	Vandranke (<i>Luronium natans</i>)	4030	Tørre dværgbusksamfund (heder)
3130	Ret næringsfattige søer og vandhuller med små amfibiske planter ved bredden	6230	Artsrige overdrev eller græsheder på mere eller mindre sur bund
3140	Kalkrige søer og vandhuller med kransnålalger	6410	Tidvis våde enge på mager eller kalkrig bund, ofte med blåtop
3150	Næringsrige søer og vandhuller med flydeplanter eller store vandaks	7140	Hængesæk og andre kærsamfund dannet flydende i vand
3160	Brunvandede søer og vandhuller	7220	Kilder og væld med kalkholdigt (hårdt) vand
3260	Vandløb med vandplanter	7230	Rigkær
4010	Våde dværgbusksamfund med klokkeløng	91D0	Skovbevoksede tørvemoser
		91E0	Elle- og askeskove ved vandløb, søer og væld

Nr.	arter	Nr.	arter
1037	Grøn kølleguldsmed (<i>Ophiogomphus cecilia</i>)	1106	Laks (<i>Salmo salar</i>)
1095	Havlampret (<i>Petromyzon marinus</i>)	1318	Damflagermus (<i>Myotis dasycneme</i>)
1096	Bæklampret (<i>Lampetra planeri</i>)	1355	Odder (<i>Lutra lutra</i>)
1099	Flodlampret (<i>Lampetra fluviatilis</i>)		

⁶ Ramsarområder ligger alle inden for de udpegede fuglebeskyttelsesområder

⁷ Kategori 1-, 2- og 3-natur.

Grøn Kølleguldsmed er medtaget på Habitatsdirektivets bilag IV og er udpeget som en af de arter Herning Kommune er særlig forpligtet til at passe på. Ifølge Den Danske Rødliste blev guldsmeden tidligere negativt påvirket af eutrofiering, udretning af vandløb og hårdhændet vandløbsvedligeholdelse. Da tilstanden i vandløbene er i bedring, er det nu formentlig udelukkende hård vandløbsvedligeholdelse, som kan påvirke arten negativt.

Baggrundsbelastningen for området er på 13-14 kg N/ha/år. (2015-værdier)

Kumulationsmodellen (kategori 1 natur)

Hvis opgørelsen af antal husdyrbrug i nærheden⁸ af kategori 1-natur viser, at:

- Der ikke er andre husdyrbrug, ud over det ansøgte, i nærheden, skal der stilles krav om maksimal totaldeposition på 0,7 kg/ha/år.
- Der er 1 husdyrbrug, ud over det ansøgte, skal der stilles krav om maksimal totaldeposition på 0,4 kg/ha/år.
- Der er mere end 1 husdyrbrug, ud over det ansøgte, skal der stilles krav om maksimal totaldeposition på 0,2 kg/ha/år.

Opgørelsen af, hvor mange husdyrbrug, der, ud over det ansøgte, ligger i nærheden af kategori 1-natur foretages således:

- Antal husdyrbrug over 15 DE⁹ inden for 200 meter +
- Antal husdyrbrug over 45 DE inden for 200-300 meter +
- Antal husdyrbrug over 75 DE inden for 300-500 meter +
- Antal husdyrbrug over 150 DE inden for 500-1000 meter +
- Antal husdyrbrug over 500 DE, som påvirker med over 0,3 kg N/ha ud over de 1.000 meter.

Der ligger ingen husdyrbrug over 500 DE i nærheden, som kan påvirke kategori-1 natur, så der er ingen kumulation med andre husdyrbrug.

Herning Kommune vurderer, grundet den store afstand fra husdyrbruget til Natura 2000 Området, at udvidelsen af svineproduktionen ikke vil have nogen væsentlig påvirkning på Natura 2000-området.

Kategori 2- og 3-natur

Beskyttelsesniveauet for ammoniak for kategori-2 og -3 natur

Beskyttelsesniveau for kategori 2 natur er maksimal totaldeposition på 1,0 kg N/ha pr. år.

Beskyttelsesniveauet for kategori 3-natur omfatter ikke et generelt krav til den maksimale ammoniakdeposition. Beskyttelsesniveauet fastlægger, at kommunen, på baggrund af en konkret vurdering, kan stille krav om en maksimal merdeposition på 1,0 kg N/ha/år, hvis kategori 3-natur har en særlig regional eller lokal naturinteresse.

Som udgangspunkt skal det ikke undersøges på naturarealer, der

- Ligger længere væk end 1.000 m¹⁰
- Tilføres mindre end 1 kg som følge af den ansøgte etablering, udvidelse eller ændring.

Nærmeste naturområde er en § 3 hede (kategori 3- natur) beliggende ca. 340 meter nord for anlægget. Nærmeste § 7 natur (kategori 2- natur) er et overdrev beliggende ca. 1.300 meter sydøst for anlægget.

Der ligger ingen ammoniakfølsom skov indenfor 1.000 meter af staldanlægget. Der er dog en udpegning om potentiel ammoniakfølsom skov cirka 240 meter fra staldanlægget. Men da denne skov ikke fremgår af kort fra 1954, vurderer Herning Kommune at skoven ikke er ammoniakfølsom.

⁸ Kumulationsmodellens afstande for husdyrbrug i nærheden måles ud fra det til naturområdets nærmeste punkt på det staldanlæg, der ligger tættest på naturområdet.

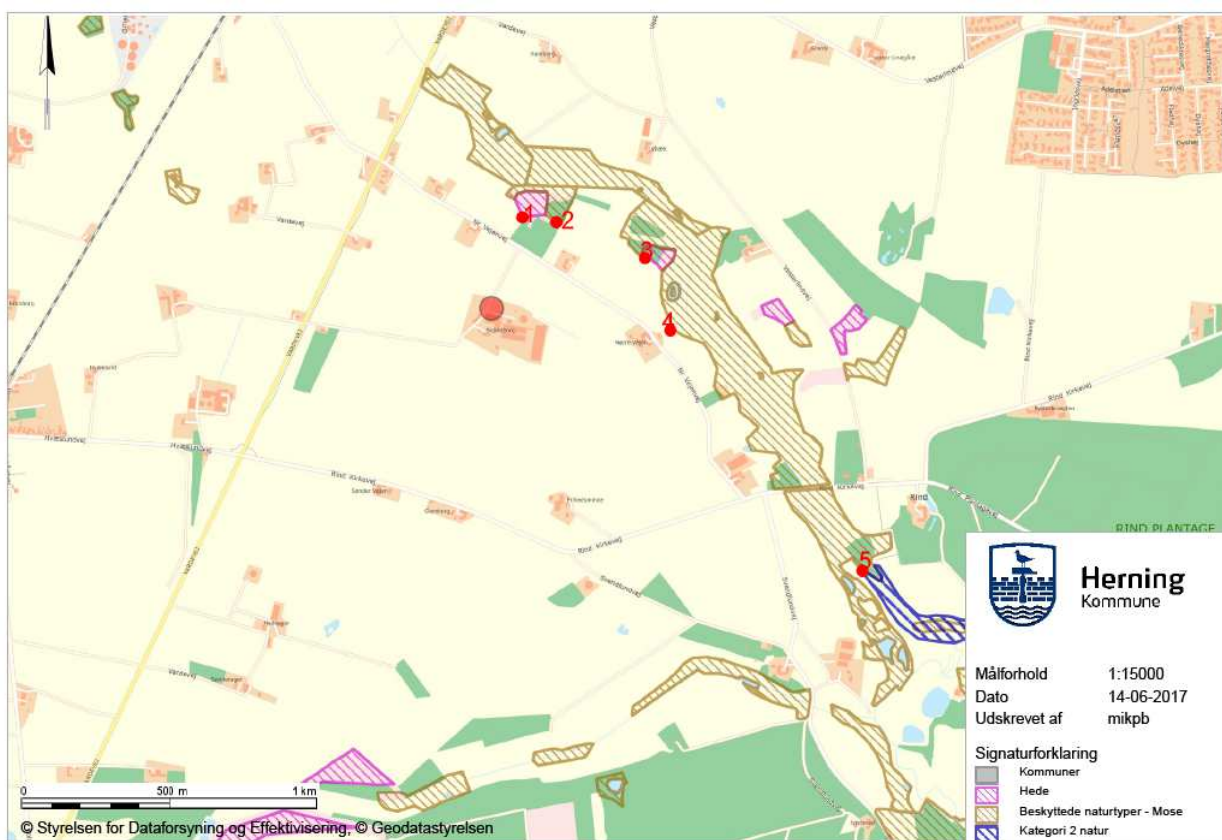
⁹ Ved pelsdyr-farme skal antal DE ganges med en faktor 5. Ved slagtekyllinge-produktioner skal antal DE ganges med en faktor 3.

¹⁰ 1 kg-grænsen fører i de fleste tilfælde til, at det kun er naturarealer inden for 1.000 m fra staldanlægget, der er relevant ved vurderingen.

Depositionsberegningen til naturområderne indenfor 1.000 meter af staldanlægget fremgår af tabellen og i ansøgningsskema 97893, version 2.

Punkt	Naturtype	Afstand til stald / lager	Merbelastning (kgN.)	Totaldeposition (kgN)
1	§ 3 hede	Ca. 350 meter	0,3 kg/ha.	1,9 kg/ha.
2	§ 3 mose	Ca. 360 meter	0,4 kg/ha.	2,3 kg/ha.
3	§ 3 hede	Ca. 400 meter	0,3 kg/ha.	1,7 kg/ha.
4	§ 3 mose	Ca. 420 meter	0,3 kg/ha.	1,5 kg/ha.
5	§ 7 overdrev	Ca. 1.320 meter	0,0 kg/ha.	0,1 kg/ha.

Herning Kommune vurderer, at udvidelsen ikke vil medføre en forøgelse af N-depositionen i de omkringliggende naturområder, der ligger ud over det, som naturområderne kan tåle.

Samlet vurdering: ammoniakbelastning af naturområder

Herning Kommune vurderer, at oplysninger om ruhed, kildehøjder og kumulation, er korrekte.

Herning Kommune vurderer, at kravene om maksimalt tilladt totaldeposition på kategori 1- og kategori 2-natur er overholdt.

Herning Kommune vurderer, at der ikke er grundlag for at skærpe kravene til ammoniak meremissionen, under hensyn til andre omkringliggende ammoniakfølsomme naturområder såsom ammoniakfølsomme skove, kategori 3-natur og §3 natur.

Påvirkning af bilag IV-arter, rødlistearter, ansvarsarter mv.

Ammoniakbelastning af yngle- eller rasteområder for bilag IV-dyrearter og bilag IV-plantearter

Af EF-habitatdirektivets¹¹ bilag IV fremgår en række dyre- og plantearter, som er strengt beskyttede, uanset om de forekommer inden eller udenfor et af de udpegede Natura 2000-områder. På den baggrund må der eksempelvis ikke gives tilladelse til aktiviteter, der kan beskadige eller ødelægge de pågældende dyrearters yngle- og rasteområder. For plantearterne er der blandt andet forbud i mod forsætlig plukning, indsamling, afskæring, oprivning med rod eller ødelæggelse af disse vildtvoksende planter i naturen.

Bilag IV-arter og ansvarsarter observeret i Herning Kommune på nuværende tidspunkt gennemgås i det følgende. Flere af disse arter er ligeledes omfattet af artsfredninger eller er optaget på rødlisten.

Odder og padder forekommer mange steder i Herning Kommune og har en gunstig bevaringsstatus i landsdelen. Odderen yngler, raster og fouragerer langs vandløb med gode fiskemuligheder og har huler i brinken. Padderne yngler i vandhuller med rent vand. Udyrkede bræmmer omkring vandhullerne kan være med til at sikre, at vandet forbliver rent.

Grøn mosaikguldsmed er i Herning Kommune observeret syd for Harreskov mellem Kibæk og Arnborg, samt i Knudmosen ved Herning City. I sin cyklus er arten afhængig af planten Krebseklo (*Stratiotes aloides*), hvor den lægger sine æg, og larverne lever.

Voksne individer kan strejfe langt omkring, og kan ses langt fra vandløb. Næringsstofbelastning kan medføre tilgroning af vandhuller og søer, hvorved krebseklo vil forsvinde og dermed livsgrundlaget for grøn mosaikguldsmed.

Grøn kølleguldsmed findes kun i de store jyske å-systemer så som Storå, Skjern Å, Karup Å og Gudenå. Arten er Herning Kommunes nationale ansvarsart. Den yngler i rene, iltrige og kølige vandløb. Den voksne guldsmed foretrækker lysåbne arealer, men kan også findes i skovlysninger. Der er en teoretisk mulighed for, at der ved uheld i forbindelse med håndtering af husdyrgødning kan ske en tilførsel af forurenende stoffer til Grøn Kølleguldsmeds levesteder. Det vurderes, at kun tilførsel af større mængder husdyrgødning (som følge af uheld med gyllebeholdere/gylletransport) vil kunne have en negativ effekt på grøn kølleguldsmed.

Inden for en radius af 1.000 meter fra staldanlægget er der registreret følgende ansvarsarter: Maj-Gøgeurt, ca. 485 meter nord for staldanlægget og Guldblomme, ca. 485 meter nordøst for staldanlægget. Naturarealerne og dermed arterne vurderes ikke at blive påvirket af udvidelsen på Nr. Vejervej 10, idet merdepositionen på mosen og heden vil være henholdsvis 0,4 kg N og 0,3 kg N.

Det er derved sikret, at projektet ikke væsentligt vil

- 1) beskadige eller ødelægge yngle- eller rasteområder i det naturlige udbredelsesområde for de dyrearter, der er optaget i habitatdirektivets bilag IV, litra a)
- 2) ødelægge de plantearter, som er optaget i habitatdirektivets bilag IV, litra b) i alle livsstadier.

¹¹ EF-habitatdirektivet fra 1992 (Rådets direktiv 92/43/EØF om bevaring af naturtyper samt vilde dyr og planter (med senere ændringer)).

Påvirkning af kulturmiljø

Kulturhistoriske spor

Landskabet i Herning Kommune er præget af menneskets virke igennem årtusinder. Overalt finder vi historiske spor, der fortæller om samfundsudviklingen og om, hvordan mennesket har påvirket omgivelserne. Mange af de historiske spor er kulturhistoriske værdier, der har så stor værdi for formidlingen af og betydningen for vores kulturforståelse, at de er værd at bevare og derfor fortjener en særlig beskyttelse.

De kulturhistoriske værdier kan både omfatte enkeltstående elementer og hele kulturmiljøer, som f.eks. kirker, kirkegårde og deres omgivelser, fortidsminder som gravhøje og arkæologiske fund, fredede og bevaringsværdige bygninger og anlæg, sten- og jorddiger, alléer og levende hegn samt kulturmiljøer, der afspejler en bestemt tidsepoke eller en landsbytype. Kommuneplanens udpegning fremhæver de særligt værdifulde kulturhistoriske træk i kommunen. Der er i Herning Kommune udpeget "særlig værdifulde kulturmiljøer", "kulturmiljøer" mm.

I nedenstående afsnit vil anlæggets og udbringningsarealernes beliggenhed blive gennemgået i forhold til de udpegninger af kulturmiljø, fredninger mm., der er registeret i området.

Staldanlægget

Påvirkning af kulturmiljø for staldanlægget er beskrevet i miljøgodkendelsen af 12. august 2014.

Det planlagte byggeri af gyllebeholderen ligger udenfor udpegede landskabsområder, bygge- og beskyttelseslinjer samt fredede områder. Gyllebeholderen vil blive opført med teltoverdækning, og der plantes slørende beplantning omkring gyllebeholderen.

Herning Kommune vurderer, at placeringen af gyllebeholderen i det åbne land ikke vil forringe de landskabelige, naturmæssige eller kulturhistoriske værdier, der ligger til grund for området status.

Gennemgang af BAT for Nr. Vejenvej 10

Krav om anvendelse af BAT

Et husdyrbrug bør til stadighed søge at begrænse forureningen ved at indføre og gøre brug af den bedste tilgængelige teknik (BAT) til at nedbringe eventuelle miljøpåvirkninger og gener fra stalde, husdyrgødningsopbevaringsanlæg m.m. Teknologier til begrænsning af ammoniakfordampning og lugtpåvirkning m.v. samt til bedre udnyttelse af næringsstofferne i husdyrgødningen er i stadig udvikling.

For de virksomhedstyper, der er omfattet af den europæiske godkendelsesordning om integreret forebyggelse og bekæmpelse af forurening (IPPC-direktivet), udsender EU-kommissionen såkaldte BREF-dokumenter ("BAT reference documents"), som fastlægger, hvad der må betragtes som den bedste tilgængelige teknik inden for de industrielle brancher, som IPPC-direktivet omfatter.

Oplysningskravet vedrørende BAT i forbindelse med ansøgninger om miljøgodkendelse af husdyrbrug er forskelligt afhængigt af brugsstørrelse. For husdyrbrug, der – som i den aktuelle sag – er omfattet af § 12 i Lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug, skal redegørelsen som minimum indeholde punkterne management og anvendelse af BAT inden for områderne foder, staldindretning, vand- og energiforbrug, opbevaring og behandling af husdyrgødning og udbringning. Redegørelsen skal for svine- og fjerkræbrug omhandle de teknologier, der er beskrevet i EU kommissionens BREF-dokument om intensivt hold af svin og fjerkræ.

I Teknologi- og byggeblade er dokumenteret teknik beskrevet, og der er redegjort for, hvor store reduktioner der kan forventes opnået ved brug af den pågældende teknik, samt hvor store merudgifterne eventuelt vil være. Miljøstyrelsen har endvidere oprindeligt valgt ikke at fokusere på markteknik, fordring m.v. i Teknologi-blade, idet forbedrede metoder i dansk landbrug og generel lovgivning på området vurderes at medføre, at den bedste tilgængelige teknik generelt bliver anvendt.

I det følgende vil BAT for Nr. Vejenvej 10 blive vurderet i forhold til Herning Kommunes niveau for BAT.

Vurdering af BAT i forhold til § 12 miljøgodkendelser skal ske i forhold til følgende områder:

1. Management
2. Miljøledelse
3. Fodringsstrategier
4. Staldsystemer
5. Forbrug af vand og energi
6. Opbevaring af husdyrgødning

Ved Herning Kommunes vurdering i relation til BAT indgår Miljøstyrelsens Teknologi-blade oversigt, Miljøstyrelsens digitale husdyrvejledning version 2, bilag 3 (teknologilisten) samt kravene i EU-kommissionens referencedokument om BAT for intensiv hold af svin og fjerkræ (BREF-dokument). Nedenfor vil de enkelte emner blive gennemgået.

BAT – Management

Ifølge Herning Kommune er følgende tiltag BAT indenfor management:

Herning Kommune vurderer, at anvendelse af BAT indenfor management som minimum skal leve op til følgende punkter:

Beredskabsplan

- Der skal udarbejdes en beredskabsplan, hvori telefonnumrene til kontaktpersoner og offentlige kontaktinstanser i forbindelse med eventuelle uheld er nedskrevet. Beredskabsplanen indeholder forholdsregler i forbindelse med uheld med kemikalier, driftsmateriel, gylle, brand m.v., og skal tilgængelig for alle på arbejdspladsen.

Ansøger har i forbindelse dette tillæg til miljøgodkendelsen, udarbejdet en revideret beredskabsplan for ejendommen. Udover at være BAT, så er det Herning Kommunes opfattelse, at en beredskabsplan vil være til stor hjælp for landmanden, såfremt der skulle

ske et uheld. Samtidig giver beredskabsplanen landmanden en mulighed for at gennemgå sin ejendom og foretage en risikovurdering af, hvorvidt der skal ændres på indretning og drift, således at risikoen for forurening i forbindelse med uheld minimeres. Der er ingen øvrige betydelige ændringer vedrørende BAT-Management i forhold til miljøgodkendelsen fra 2012.

BAT-Miljøledelse

Der er EU krav til at der skal indføres miljøledelse på IE brug senest den 15. februar 2021

EU-kommissionen har vedtaget nye BAT-konklusioner for intensivt opdræt af fjerkræ eller svin. Dette indebærer, at der skal indføres miljøledelse på husdyrbrug med intensivt opdræt af svin.

Nr. Vejervej 10, 7400 Herning har mere end 750 stipladser til søer og derved omfattet af BAT-konklusionen.

Det betyder, at der skal indføres og implementeres miljøledelse på ejendommen senest 4 år efter, at BAT-konklusionen er vedtaget i EU. Herning Kommune har derfor stillet vilkår til indførelse af miljøledelse efter Miljøstyrelsens vejledning.

Hjemmesiden hvorpå vejledningen kan findes er følgende: <http://mst.dk/virksomhed-myndighed/landbrug/miljoetilsyn/miljoeledelse-for-husdyrbrug/>

Herning Kommune vurderer, at anvendelse af BAT indenfor miljøledelse som minimum skal leve op til følgende punkter:

Fastsættelse af mål og handleplan

Væsentlige miljøforhold 2015	Miljøsætning og mål
1 Affald	Målsætning: Opbevaring og bortskaffelse af affald skal ske iht. lovgivning, affaldsmængde skal nedbringes, øget genanvendelse. Handleplan og deadline:
2 Energi	Målsætning: Mindske forbrug. Handleplan og deadline:
3 Vand	Målsætning: Mindske forbrug. Handleplan og deadline:
4 Husdyrgødning, opbevaring og håndtering	Målsætning: Skal ske i henhold til lovgivning. Handleplan og deadline:
5 Kemikalier, opbevaring og håndtering	Målsætning: Skal ske i henhold til lovgivning. Handleplan og deadline:
6 Fyrings- og dieselolie	Målsætning: Skal ske i henhold til lovgivning og forbrug skal mindskes. Handleplan og deadline:
7 Spildevand	Målsætning: Skal ske i henhold til lovgivning og mængde skal mindskes. Handleplan og deadline:
8 Naturplaner	Målsætning: Muligheder for udarbejdelse af naturplaner skal undersøges.

	Handleplan og deadline:
9 Øvrigt	Målsætning: Handleplan og deadline:

BAT – Foder

Ifølge Herring Kommune er følgende tiltag BAT indenfor foder:

- **Fasefodring**
  - At dyrene fodres med næringsstoftilpassede blandinger, der er afstemt efter vækstperiode.
  - Foderplaner er udarbejdet i samarbejde med konsulent/foderfirma, og med anvendelse af nyeste viden indenfor foderoptimering.
- **Reduceret råprotein (slagtesvin)**
- **Fytase**
- **Benzoesyre**

Foder

Der anvendes hjemmeblandet foder indeholdende fytase og et fosfor- og råproteinindhold indenfor de vejledende niveauer i BAT-foder (jf. BREF). Ydermere er fasefodring og tilsætning af fytase også bedste tilgængelige foderteknik.

BAT på fosfor i forhold til de vejledende emissionsgrænseværdier

BAT på fosfor beregnes som udgangspunkt ud fra de vejledende emissionsgrænseværdier udarbejdet af Miljøstyrelsen (maj 2011), men der er dog jævnfør Miljøstyrelsen (2015)¹² justeret på BAT-grænserne for fosfor sidenhen.

Miljøstyrelsen skriver:

"DE-omregningsfaktorerne for svin blev ændret pr. 1. august 2014, således at antal svin pr. DE er øget, både for søer, smågrise og slagtesvin. De ændrede omregningsfaktorer for DE har betydning for beregningen af BAT-emissionsgrænseværdierne for fosfor, fordi de er fastlagt som et antal kg P pr. DE. Da der ikke er tale om en ændret vurdering af effekten eller tilgængeligheden af de miljøteknologier, som BAT-emissionsgrænseværdierne er fastlagt ud fra, har Miljøstyrelsen justeret emissionsgrænseværdierne til de ændrede DE-omregningsfaktorer."

Herring Kommune har beregnet Bat-niveauet for fosforemissionen ud fra de justerede emissionsgrænseværdier.

Ansøgers tiltag:

- Foderproduktion og indkøb af foder sker på grundlag af foderplanlægning.
- Der udarbejdes foderplaner i samarbejde med konsulent og med anvendelse af nyeste viden indenfor svinefodring. Herved optimeres fodringen så unødigt forbrug af råvarer undgås.
- Foderanlægget justeres jævnlige, således at udfodret mængde, svarer til dyregruppen og unødigt foderspild minimeres.
- Der anvendes fasefodring af søerne, så søer i forskellige stadier (cyklus) kan tildeles forskellige, foderblandinger. I denne produktion kan der udfodres 2 forskellige blandinger, en drægtighedsblanding eller en diegivningsblanding. Dette sikrer, at søerne tildeles foder, hvor næringsstofferne er tilpasset netop deres størrelse og behov.
- Der anvendes ikke benzoesyre
- Der anvendes hjemmeblandet foder indeholdende fytase

¹² SE WIKI-vejledningen på miljøstyrelsens hjemmeside under bat-grænse for fosfor for svin

Beregning af BAT-niveau:

Antal dyr/dyregruppe	Dyreenheder	Emissionsgrænseværdi Kg P/DE ab lager	Total Kg P for dyregruppen
1.150 søer	260,03	23,9	6.214,72
46.000 smågrise	222,93	29,2	6.509,56
600 slagtesvin/polte	10,57	22,3	235,71
Total BAT emissionsniveau for projektet			12.959,99
Projektets aktuelle fosforemission			12.253,22
BAT-niveauet er overholdt med			706,77

Ifølge Miljøstyrelsens vejledende emissionsgrænseværdier (Maj 2011) for konventionelle svinebrug skal det samlede P ab lager fra søer, smågrise og slagtesvin/polte for det ansøgte projekt være på maksimum 12.960 kg P. Af ansøgningen fremgår det at der er en samlet fosforemission på i alt 12.253 kg P i ansøgt drift. BAT-niveauet for fosfor er dermed overholdt.

Herning Kommune vurderer samlet, at ansøger lever op til BAT indenfor fodring af besætningen.

BAT – Staldindretning

Ifølge Herning Kommune er følgende tiltag BAT indenfor staldindretning:

BAT Staldsystem

- Ammoniakemissionen skal leve op til Miljøstyrelsens vejledende emissionsgrænseværdier

Resultat af beregning af den vejledende grænseværdi for ammoniaktab ved anvendelse af bedste tilgængelige teknik (BAT)

Samlet faktisk ammoniaktab fra stald og lager i ansøgt drift (hele anlægget):	5733,04 kgN/år
Samlet vejledende ammoniaktab fra hele anlægget ved anvendelse af BAT:	6047,88 kgN/år
Er samlet vejledende ammoniaktab fra hele anlægget ved anvendelse af BAT overholdt?:	Ja
Difference mellem samlet faktisk ammoniaktab og samlet vejledende ammoniaktab ved anvendelse BAT:	-314,84 kgN/år

Den samlede NH₃ emission fra anlægget er ifølge ansøgningen opgjort til 5.733 kg. N / år og overholder derved BAT niveauet på 6.048 kg. N / år.

Herning kommune vurderer, at ejendommen, med de beskrevne tiltag, lever op til de muligheder, der foreligger for det eksisterende byggeri.

BAT – Forbrug af vand og energi

Ifølge Herning Kommune er følgende tiltag BAT indenfor vand:

- At der anvendes koldt vand til vask.
- At der udføres regelmæssig kalibrering af drikkevandsanlæggene for at undgå spild.

Stalde og stuehus forsynes med vand fra egen boring. Ansøger har i det daglige fokus på at minimere vandforbruget i forbindelse med den daglige drift, herunder bl.a. vask og rengøring, forbrug til dyr osv.

Tabel 5, det forventede vandforbrug før og efter udvidelse af produktion på ejendommen:

Årligt vandforbrug	Nudrift m ³	Ansøgt m ³
Drift	16.000 m ³	14.903 m ³

Vandbesparende foranstaltninger

- Vandrør, drikkekar mv. kontrolleres daglig for utætheder og korrekt funktion
- Utætheder og fejlfunktioner reparerer hurtig

Herning Kommune vurderer, at de beskrevne tiltag til vandbesparelse indenfor vask og drikkevandsspild samt daglige tilsyn af vand-installationer er fyldestgørende. Se endvidere afsnit om BAT i forhold til management og BAT i forhold til vand- og energiforbrug.

Herning Kommune vurderer, at ejendommen lever op til ovennævnte hvilket er BAT. Der er derfor ikke fastsat yderligere vilkår omkring energireducerende tiltag på ejendommen.

Ifølge Herning Kommune er følgende tiltag BAT indenfor Energi:

- Sikre at ventilationen kun starter op efter behov, eks. ved anvendelse af undertryksventilation, frekvensstyrede ventilatorer.
- At der anvendes lavenergilysstofrør / sparepærer i staldbygningerne og andre steder.
- At lyset i staldene i dagtimerne kun er tændt efter behov.
- Udendørsbelysningen er begrænset af bevægelsessensor.
- Hvis muligt, at opvarmning af staldanlægget samt medarbejderfaciliteter m.m. sker via overskudsvarmen/varmegenindvindning mm.
- At udskifte miljøfarlige stoffer med mere miljøvenlige.
- At gøre arbejdsgange og processer mindre belastende for miljøet.

Ved jævnlig aflæsning af energimålere kan ansøger hurtigt danne sig et overblik over energiforbruget og samtidig sikre sig mod uforudsete udgifter. Alene ved at forholde sig kritisk til forbruget kan der erfaringsmæssigt opnå besparelser op mod 5-10 % af årsforbruget. Udover ovennævnte anbefaler Herning Kommune, at der arbejdes med at indføre miljø- og ressourcestyring på husdyrbruget. Landbrugets konsulenttjeneste vil i den forbindelse kunne være behjælpelig med råd og vejledning.

Det forventede energiforbrug efter udvidelse af produktion på ejendommen:

Tabel 6, oversigt over energiforbrug på ejendommen

Årligt forbrug	Nudrift	Ansøgt
Diesel olie	25.000 liter	25.000 liter
Fyringsolie	15.000 liter	15.000 liter
Elforbrug	600.000 kWh	600.000 kWh

Belysning

Produktionen foregår i lukkede stalde, - deraf begrænsede gener fra lys. Ejendommen har belysning på befæstede arealer og pladser som primært anvendes i årets mørke måneder. Der er lys på alle udleveringsramper. Alle udendørslamper er med bevægelsessensorer

Energibesparende foranstaltninger

- Der bruges el-sparerpærer hvor det er muligt på ejendommen
- Kværning af korn foregår med energisparende og støjsvag skivemølle

- Der er energibesparende frekvensreguleret ventilation i de nyeste stalde
- Logistikken i forbindelse med afhentning af foder til blandeanlæg er indrettet, så afstanden giver færrest muligt driftstimer, hvilket minimerer energiforbruget

Herning Kommune vurderer, at energiforbruget ikke ændres væsentligt i forbindelse med dette tillæg. For at holde energiforbruget nede har ansøger blandt andet valgt styring af lys i stalden, meget lav natbelysning, brug af overskudsvarme til at opvarme fare- og smågrisestalde, samt fokus på at holde forbruget af brændstof nede i det daglige. Det vurderes til at være BAT.

BAT – Opbevaring af husdyrgødning

Ifølge Herning Kommune er følgende tiltag BAT indenfor opbevaring af husdyrgødning:

- At gyllen opbevares i beholdere, der er monteret med fast låg, tag, teltstruktur eller har et flydelag, såsom snittet halm, ekspanderet ler (LECA) mm., ekspanderet polystyren (EPS) eller naturlig udtørringsskorpe.
- At sikre at der er tilstrækkelig opbevaringskapacitet på ejendommen, således at den lagrede gylle kan udbringes i perioder, hvor der er optimale vækstbetingelser for den voksende afgrøde (minimum 9 måneder).
- At gyllen opbevares i en stabil beholder, der kan modstå mekaniske, termiske, samt kemiske påvirkninger.
- At beholdernes bund og vægge er tætte og beskyttede mod tæring.
- At lageret tømmes regelmæssigt af hensyn til eftersyn og vedligeholdelse, fortrinsvist hvert år.
- At gyllen kun omrøres umiddelbart før tømning af beholderen ved f.eks. tilførsel på marken.
- At der føres logbog over flydelaget på gyllebeholderen.
- At gyllebeholdere er underlagt 10-års beholderkontrol og er under dagligt opsyn.
- At der foretages løbende eftersyn og vedligeholdelse af gyllebeholderne.
- At gyllen suges fra de eksisterende beholdere og op i gyllevognen ved hjælp af en sugekran, der er påmonteret på gyllevognen. Sugekranen minimerer risikoen for eventuelle uheld eller spild i forbindelse med påfyldningen af gyllevognen
- Betonbund med opsamlingsbeholder for fast møg.
- Biogasbehandlet gylle.

Ansøger oplyser at gyllebeholderne er bygget så de kan modstå mekanisk, termisk og kemisk påvirkning. Gyllebeholderen på 2.500 m³ er forsynet med teltoverdækning, hvilket er BAT. Der lægges ikke låg på gyllebeholderen på 900 m³. I stedet sørges der for et fast naturligt flydelag, hvilket er BAT iflg. BREF. Den ny gyllebeholder på 3.000 m³ i det åbne land forsynes med teltoverdækning. Endvidere føres der logbog over den lille gyllebeholders flydelag. Alle gyllebeholdere er tilmeldt 10-årige beholderkontrol.

Opbevaringskapacitet

Den årlige produktion af gylle i ansøgt drift er på cirka 13.585 m³. jf. konsulentekklæring, se bilag 3. Denne beregning er inklusiv drikkevandsspild, regnvand og rengøringsvand, som ledes til gyllebeholdere. Opbevaringskapaciteten af gylle mm. på ejendommen er efter udvidelsen på 15,4 måneder. Hermed er Husdyrbekendtgørelsens krav om minimum 9 måneders opbevaringskapacitet opfyldt.

Herning Kommune vurderer, at ansøger overholder BAT i forhold til opbevaring af gylle jævnfør de nævnte tiltag på ejendommen. Endvidere er opbevaringskapaciteten overholdt, hvilket også er BAT. Samlet overholder ansøger BAT ved opbevaring af husdyrgødning.

Fravalgte BAT-virkemidler

Den vejledende emissionsgrænseværdi på ejendommen Nr. Vejenvej 10 er beregnet til 6.048 kg N/år. Den reelle ammoniakemission på ejendommen er 5.733 kg N/år i ansøgt drift. Dermed overholder ansøgers bedrift det beregnede BAT-niveau.

Fravalgte BAT-virkemidler fremgår af bilag 4.

Samlet vurdering af BAT

Herning Kommune vurderer, at ansøger har overholdt BAT i forhold til management, ressourceforbrug, fodringsstrategier og opbevaring af husdyrgødning. Endvidere vurderer Herning Kommune, at de vejledende emissionsgrænseværdier for ammoniak og fosfor er overholdt. For at opnå dette er der i denne godkendelse gjort en særlig indsats for BAT på staldindretning. Generelt vurderer Herning Kommune, at ansøger er opmærksom på at der løbende kan være gode muligheder for at optimere forureningsbegrænsende foranstaltninger, renere teknologi, minimere forbruget af energi, vand og andre råvarer samt muligheder for at udskifte miljøfarlige stoffer med mere miljøvenlige. Ligesom det vurderes, at der kan være gode muligheder for, at arbejdsgange og processer kan blive mindre belastende for miljøet.

Oversigt over bilag

Bilag 1: Oversigt over ejendommen, bygninger, gyllebeholdere siloer, mv.

Bilag 2: Situationsplan for ny gyllebeholder på 3.000 m³ i det åbne land

Bilag 3: Konsulenterklæring opbevaringskapacitet

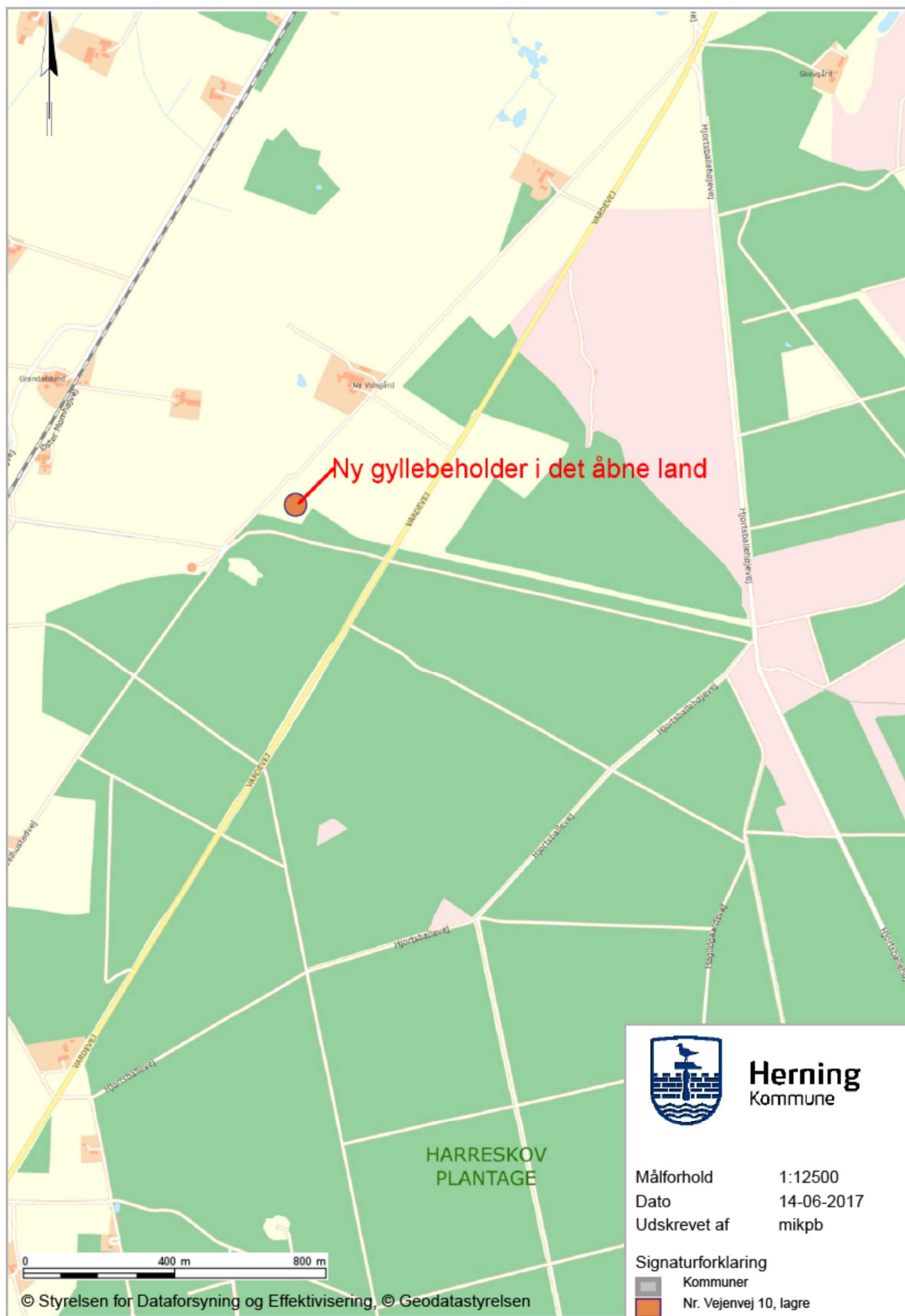
Bilag 4: Ansøgers redegørelse for BAT.

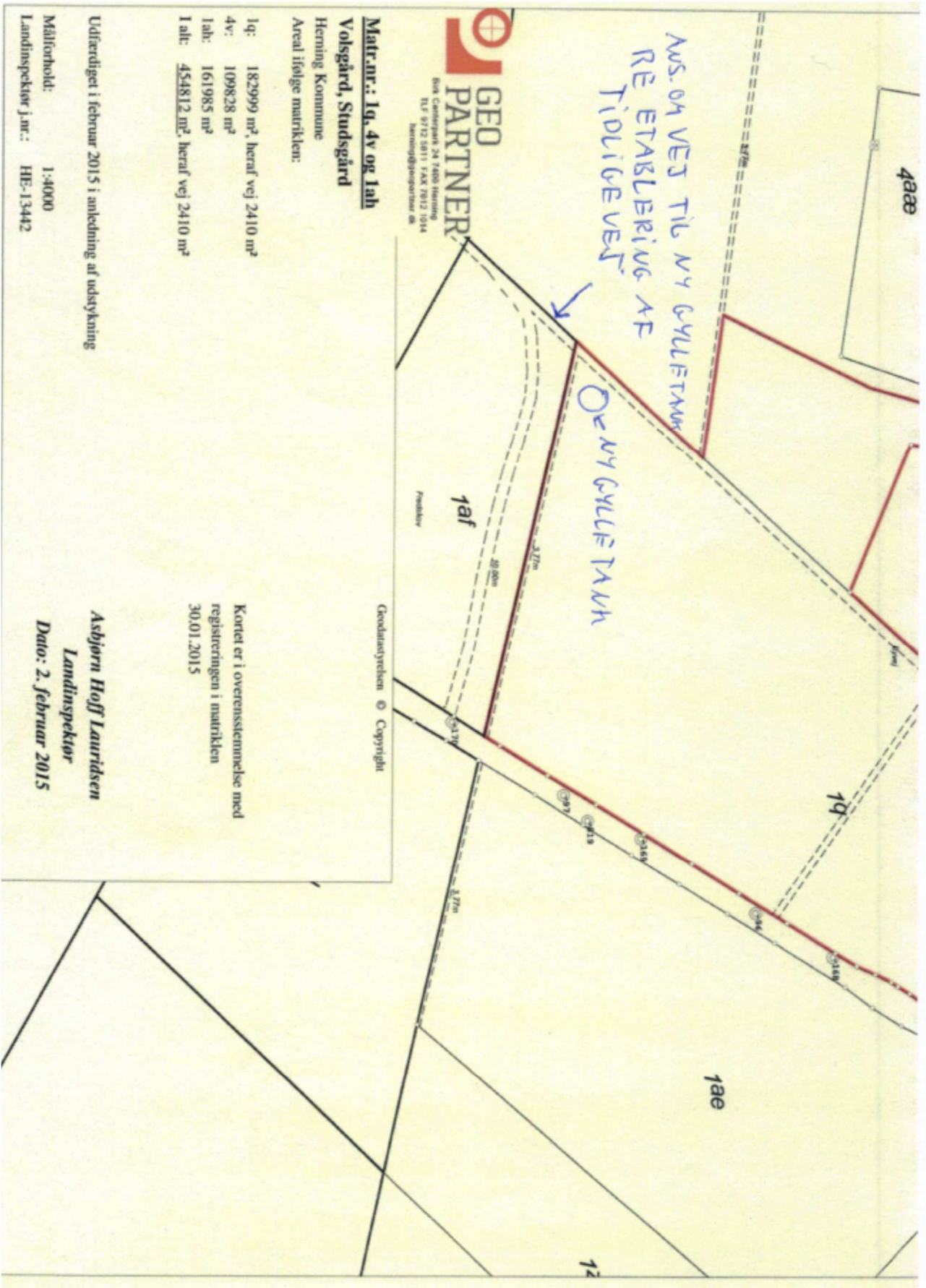
Bilag 1: Oversigt over ejendommen, bygninger, gyllebeholdere siloer, mv.

Bilag 2: Situationsplan for ny gyllebeholder på 3.000 m³ i det åbne land.

Bilag 3: Konsulenterklæring opbevaringskapacitet

Sven Agergaard, "Skjoldborg", Nr. Vejenvej 10, Lind
DK – 7400 Herning

Beregning af gylleopbevaringskapacitet Nr. Vejenvej 10, 7400 Herning.

Gylle produceret på ejendommen	13585 m ³
Vand tilledt fra befæstede arealer	0 m ³
Vand tilledt fra vask af maskiner	0 m ³
Vand tilledt fra andet	0 m ³
I alt vand og gylle i gyllebeholdere	13585 m³

Behov for opbevaring ved krav til:

7 mdr opbevaringskapacitet	7924,6 m ³
9 mdr opbevaringskapacitet	10188,8 m ³

Gyllebeholdere

Adresse	Nudrift		Ansøgt	
	kapacitet	% i tanken	kapacitet	% i tanken
Nr. Vejenvej 10	2500 m ³	24	2500 m ³	14
Nr. Vejenvej 10	900 m ³	9	900 m ³	5
Bassumgårdvej	1300 m ³	13	1300 m ³	7
Volsgårdvej	2700 m ³	26	2700 m ³	16
Guldbjergvej	3000 m ³	29	3000 m ³	17
Ny tank (Vardevej 58B)	0 m ³	0	3000 m ³	17
Biogas (lejet)	2200 m ³	21	2200 m ³	13
Stald	1800 m ³	17	1800 m ³	10
	0 m ³	0	0 m ³	0
	0 m ³	0	0 m ³	0
Opbevaringskapacitet i alt	10400 m³	100	17400 m³	100

Opbevaringskapacitet i måneder **15,4**

Gyllekanaler medregnet i opbevaringskapacitet

ja	nej
x	

Udfyldt af

Miljørådgiver Helle Borum

Dato

25. april 2017

Bilag 4: Ansøgers redegørelse for BAT.

**Skjoldborg
Nr. Vejenvej 10,
Lind,
7400 Herning**

Redegørelse for til-/ og fravalg af BAT

Anlæg

I forbindelse med behandlingen af ansøgningen om miljøgodkendelse er der foretaget en vurdering af anvendte virkemidler til begrænsning af skadelig miljøpåvirkning. Desuden er foretaget en vurdering af begrundelser for fravalg af virkemidler. Vurderingen har til hensigt at belyse, om der på ejendommen / bedriften er anvendt bedst tilgængelig teknik, dvs. en teknik som under indtryk af økonomisk proportionalitet i videst mulig omfang begrænser skadelige miljøpåvirkninger.

De vigtigste anvendte virkemidler er:

Virkemiddel	Effekt
Overbrusningsanlæg	<p>Der overbruses i alle stalde. Der overbruses i alle stalde og klimastalde ikke før grisene vejer over 20 kg! Disse undtagelser foretages af velfærds-mæssige overvejelser, idet overbrusningen vil have negativ indflydelse på grisenes temperaturregulering og lokalklima.</p> <p>Overbrusningen giver forbedret gødeadfærd hos grisene, således at overfladen med potentiel ammoniakfordampning bliver mindre.</p> <p>Overbrusningen/temperaturregulering er lovpligtig i hht. Lov om indendørs hold af søer, smågrise og slagtesvin, -der er derfor ikke lavet økonomiske afvejsninger af alternativer.</p>
Management	<p>Danish Crowns "Code of Practice" er indført. Heri indgår afsnit om bortskaffelse af døde dyr, miljøbeskyttelse og etiske regler for svineproduktion.</p> <p>Ejer deltager i ERFA-grupper / gådråd Bedriftens medarbejdere er under løbende efteruddannelse gennem kurser og ERFA-grupper. Der føres regnskab med vand- og energiforbrug via den årlige opgørelse fra forsyningsvæsnet. Antallet af dyr optælles en gang årligt ved kalenderårets slutning og indberettes til CHR- registret. Der føres gødningsregnskab for bedriften, med hjælp fra Planteavlskonsulent, hvori der gøres rede for handels- og husdyrgødning.</p>

Side 1 af 4.

	<p>Mekanisk udstyr, så som ventilationsanlæg og foderanlæg, kontrolleres dagligt for funktionssvigt af medarbejderne i stalden. Der er serviceaftaler med leverandørerne på alle ventilationsanlæg og nødopluk, - således årlige tilsyn med anlæggene og styringer.</p> <p>Branchekoden fra dansk landbrug omhandlende "god produktionspraksis i primærproduktionen" følges. Der udarbejdes og ajourføres APV.</p>
Vand- og energiforbrug	<p>Ejendommens vandforbrug er primært drikkevand til dyrene. Derudover bruges en mindre andel af vandet til rengøring i staldene.</p> <p>Alle drikkepipler er placeret over foderkrybben således at spildt vand opsamles i foderkrybben og vandspild undgås. I den nyeste stald er der opsat vandbesparende drikkekopper som supplement. Lovpligtig overbrusning til slagtesvinene er tids og temperaturstyret, for at mindske spild. Staldene iblødsættes før rengøring for at mindske vandforbrug.</p> <p>Elektricitet anvendes til lys, foderanlæg og ventilation. Et godt klima i staldsektionerne opretholdes af ventilationen, der har et temperatur- og fugtighedsreguleret styringssystem, hvilket sikrer mod unødvendig drift af ventilatorerne. Ventilationen vedligeholdes og rengøres efter behov, så optimal effekt opretholdes, og energispild undgås. Der anvendes undertryksventilation og frekvensstyrede ventilatorer, hvilket sikrer at ventilationen kun starter op efter behov. Indendørs og udendørsbelysning er tidsstyret/styret af bevægelsessensorer og er i størst muligt omfang isat lavenergi pærer. Der er tændt for lyset i staldene i dagtimerne efter behov og lovkrav.</p> <p>Der føres regnskab med vand- og energiforbrug via den årlige opgørelse fra forsyningsvæsnets.</p>
Husdyropbevaring <i>Teltoverdækningen på den nye tank er ikke anvendt som ammoniakreducerende virkemiddel i ansøgningen. Det er et frivilligt tiltag, der kan anvendes ved senere lejlighed.</i>	<p>Der er teltoverdækning på den store tank på Nr. Vejervej 10. Der bliver ligeledes teltoverdækning på den nye gylletank.</p> <p>Der er flydelag af halm på nogle beholdere, så lugt og ammoniakfordampning begrænses.</p> <p>Tilstand og vedligehold dokumenteres med logbog.</p> <p>Beholderene kan modstå mekaniske, termiske samt kemiske påvirkninger og dens vægge er tætte og beskyttede mod tæring.</p> <p>Lagerne tømmes regelmæssigt af hensyn til eftersyn og vedligeholdelse, og gyllen omrøres kun i forbindelse med tømning eller overpumpning til vogn.</p>

	<p>Samtlige beholdere er tilmeldt de lovpligtige regelmæssige eftersyn, hvilket betyder at de hvert 10. år bliver kontrolleret for om der skulle være tegn på begyndende utætheder.</p> <p>Der er tilstrækkelig opbevaringskapacitet på ejendommen til at den lagrede gylle kan udbringes i perioder, hvor der er optimale vækstbetingelser for den voksende afgrøde.</p>
<p>Køling af kanalbund <i>Er ikke anvendt som ammoniakreducerende teknologi i ansøgningen. Det er et frivilligt tiltag, der kan anvendes ved senere lejlighed.</i></p>	<p>Køling af kanalbunde giver en mindre fordampning af ammoniak fra stalden til det omgivende miljø. Den opsamlede varme fra kølingen anvendes i den øvrige produktion.</p>

Andre BAT-teknologier er fravalgt med følgende begrundelser:

Virkemiddel	Begrundelse for fravalg	Begrundelse for tilvalg
Benzoesyre i foderet:	<p>Benzoesyre anvendes som virkemiddel til reduktion af ammoniak. Benzoesyre anvendes alene til smågrise og slagtesvin. Med en prissætningen af Benzoesyre er omkostningen ca. 20 kr./slagtesvin. Med nutidens DB i slagtesvineproduktionen er tilsætning af Benzoesyre ikke økonomisk relevant. Benzoesyretilsætningen vurderes til det konkrete projekt at have for lille effekt set i forhold til udgifterne der er forbundet med tilsætningen!</p>	
Ændring af ventilationsafkast	<p>Ændring af ventilationsafkast foretages primært for at ændre på lugtudbredelsen omkring anlægget. Anlægget har ikke problemer med at overholde de ved lov fastsatte genegrænser til nabo, samlet bebyggelse eller byzone.</p>	
Kemisk luftvasker	<p>Reducerer ammoniakfordampningen fra staldene. Investeringen udgør ca. 400.000 kr. Hertil kommer omkostningerne til den daglige drift. Ifølge Miljøstyrelsens BAT-blad: Luftvasker med syre (19.05.2009) er den samlede meromkostning pr. produceret slagtesvin ved 100 % luftrensning 20 kr. Luftvaskeren er valgt fra ud en samlet økonomisk betragtning.</p>	

Gylleseparation	Anvendelse af separation udløses oftest af et ønske om at reducere harmoniareal til produktionen. Da det hidtil har vist sig muligt at afsætte gylle i området fravælges denne løsning.	
Overdækket gylletank	Mindre ammoniakfordampning fra lager. Den økonomiske konsekvens af at overdække 1 gyllebeholder er anslået at være (300.000 kr.). Heri modregnes gevinsten ved, at der kommer mindre regnvand i gyllebeholderen, som ikke skal transporteres. Overdækning af den mindste (900 m ³) gyllebeholder er valgt fra.	
Gylleforsuring	Investeringen udgør ca. 1.000.000 kr. Hertil kommer en årlig udgift til drift og afskrivning på 200.000 kr. Ifølge Miljøstyrelsens BAT-blad: Svovlsyrebehandling af gyllen i slagtesvinestalde (19.05.2009) anslås at den samlede meromkostning pr. produceret slagtesvin er 21 kr. ved 250 DE. Forsuring er valgt fra ud fra en samlet økonomisk betragtning.	